

דו"ח הוועדה להערכת איכות של התוכניות להוראת החינוך המיוחד

מכללה ירושלים

2022

תשפ"ג

תוכן עניינים

3	פרק 1 : רקע
4	פרק 2 : תהליכי העבודה של הוועדה
5	פרק 3 : הערכת האיכות של תכנית הלימודים להוראת חינוך מיוחד במכללה ירושלים
5	3.1 הנהלה ומבנה המכללה
6	3.2 סגל התוכנית
6	3.3 תכנית הלימודים
8	3.4 הכשרה מעשית
9	3.5 סטודנטיות ובוגרות
9	3.6 תשתיות
10	3.7 מחקר
10	פרק 4 : סיכום והמלצות

נספחים :

נספח 1 : סדר יום הביקור..... 13

פרק 1 : רקע

בהתאם להחלטתה להעריך את תוכניות הלימודים להכשרת עובדי הוראה בתחום החינוך מיוחד, מינתה המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) את הוועדה להערכת איכות של התחום בהרכב הבא :

- פרופ' טלי היימן, האוניברסיטה הפתוחה, יו"ר
- פרופ' תומס גומפל, בית הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית
- פרופ' סיגל עדן, הפקולטה לחינוך אוניברסיטת בר אילן
- ד"ר גלעדה אבישר, המכללה האקדמית בית ברל
- ד"ר היידי פלביאן, בית הספר לחינוך, המכללה האקדמית אחוה

הגב' קרן חרושצ'וב ריכזה את עבודת הוועדה מטעם המועצה להשכלה גבוהה.

במסגרת עבודתה התבקשה הוועדה :

1. לבחון את דוחות ההערכה העצמית שהוגשו על ידי המוסדות המקיימים תוכניות לימודים להכשרת עובדי הוראה בתחום חינוך מיוחד ולקיים ביקורים במוסדות אלה.
2. להגיש למל"ג דו"ח פרטני עבור כל אחת מתוכניות הלימודים הכולל את ממצאי הוועדה והמלצותיה.
3. להגיש למל"ג דו"ח כללי הכולל הערות רוחביות בנוגע לתחום המוערך ולמקומו במערכת ההשכלה הגבוהה ובישראל בכלל.

תהליך ההערכה כולו התבצע בהתאם להנחיות המל"ג לכתיבת דו"ח הערכה עצמית במכללות לחינוך מפברואר 2022.

פרק 2 : תהליכי העבודה של הוועדה

בשל משבר הקורונה התקיימה חלק מעבודת הוועדה באופן מקוון. הוועדה התכנסה לראשונה ב-20.3.2022. בישיבתה דנה הוועדה בנושאים עקרוניים הנוגעים למערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, לפעילות הערכת האיכות בכלל ובמכללות האקדמיות לחינוך בפרט.

במסגרת פעילותה קיימה הוועדה ביקורים בכל המכללות האקדמיות לחינוך אשר מוסמכות להעניק תארים בתחום הוראת חינוך מיוחד. הביקורים התקיימו בין החודשים מאי 2022 וינואר 2023. במהלך החודשים מאי עד יולי 2022, נערכו הביקורים במכללות הבאות: אורנים - המכללה האקדמית לחינוך, סמינר הקיבוצים - המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאומנויות, האקדמית גורדון - המכללה לחינוך, המכללה האקדמית אחוה, המרכז האקדמי לוינסקי וינגייט, המכללה האקדמית בית ברל, האקדמית חמדת, המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל - חיפה, המכללה האקדמית לחינוך תלפיות, אלקאסמי - מכללה אקדמית לחינוך.

במהלך החודשים נובמבר עד ינואר 2023, נערכו הביקורים במכללות הבאות: המכללה לחינוך על שם קיי, המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, מכללת סכנין, מכללת ירושלים, המכללה האקדמית תל-חי - הקמפוס לחדשנות בחינוך ובהוראה בקצרין (לשעבר "המכללה האקדמית אוהלו בקצרין"), המכללה האקדמית הרצוג, מכללת שאנן - האקדמיה הדתית לחינוך, מכללת אמונה - אפרתה, אורות ישראל - מכללה אקדמית לחינוך. במהלך הביקורים נפגשה הוועדה עם בעלי תפקידים בהנהלת המוסד, עם הנהלת התוכנית, עם הסגל, ועם סטודנטים ובוגרים.

בשל המספר הרב של המוסדות המקיימים תוכניות לימודים בתחום זה, התפצלה הוועדה לשני צוותים; כל צוות ביצע הערכת איכות בכעשרה מתוך עשרים המוסדות שבבדיקה. כמו כן, עבודת הוועדה התחלקה כך שבכל מוסד ביקרו בין שניים לארבעה חברי ועדה.

דו"ח זה עוסק בחוג לחינוך מיוחד במכללה ירושלים [בהמשך הדוח-מכללה]. ביקור הוועדה במכללה התקיים בתאריך 1.30.11.2022¹.

בביקור במכללה ירושלים, השתתפו מבין חברי הוועדה: פרופ' טלי היימן, ד"ר היידי פלביאן וד"ר גלעד אבישר.

הוועדה מודה להנהלה הבכירה במוסד ולתוכנית לחינוך מיוחד על דו"ח ההערכה העצמית ועל קבלת הפנים והאירוח האדיב בעת יום הביקור של נציגי הוועדה במוסד.

¹ סדר היום של הביקור מצורף כנספח 2 לדו"ח זה.

פרק 3 : הערכת האיכות של תכנית הלימודים להוראת חינוך מיוחד במכללה ירושלים

דו"ח זה מתייחס למצב הקיים בעת ביקור הוועדה במוסד ואינו מתייחס לשינויים שחלו מאז. דו"ח זה מתעד את המסקנות אליהן הגיעה ועדת הערכת האיכות בהתבסס על המסמכים אשר נמסרו על ידי המוסד, מידע שהתווסף במהלך השיחות במוסד, דיונים והבחנות של הוועדה ומידע אשר זמין לוועדה.

3.1 הנהלה ומבנה המכללה

ה'מכללה ירושלים' היא בין המכללות הוותיקות בארץ ובשנים האחרונות קיבלה הכרה כמכללה אקדמית להכשרת מורות ומורים. אופי ה'מכללה' הינו דתי, ציוני, חרדי וגם אקדמי. על כן, סגל המכללה הוא סגל ברמה אקדמית נאותה. ניתן לראות זאת בכך שנשיא המכללה ציין את ההתפתחויות במוסד לכיוון מחקר והכשרה אקדמית ברמה גבוהה ואת הכוונה לפתח סביבות הוראה ולמידה עתירות טכנולוגיה (כמו למשל חדר אימרסיבי בעזרת קרן אתנה).

כיום לומדים ב'מכללה' 2,500 סטודנטים בכל התוכניות.

מאמצים רבים מוקדשים לרווחת הסטודנטיות והסטודנטים כמו למשל מעונות (כולל מעונות לזוגות נשואים), מעון יום לילדים, תמיכה אישית רגשית וחברתית ועוד.

תוכניות לעתיד הקרוב מבחינת תוכניות הלימודים כוללות פיתוח מחלקה/התמחות ייעודית בתוך המסלול לחינוך מיוחד להכשרת מורים לנוער נושר ולימודים לקראת תואר שני בתחומים שונים.

המכללה שהייתה מוסד הכשרה לבנות בלבד, פתחה את שעריה בפני גברים מקבוצות שונות מהמגזר הדתי (חסידי גור, חסידי בעלז ועוד), שמגיעים למכללה על מנת לקבל הכשרה להוראה ובעיקר בתכנית לחינוך מיוחד לצורך התקדמות מקצועית במסגרות חינוך תורניות. הגברים לומדים ביום ראשון אחה"צ וביום חמישי כל היום וזאת במטרה להקפיד על ההפרדה בין גברים לנשים.

הדגש במכללה הוא על הכשרה להוראה ובכל מסלולי הלימוד ההכשרה נעשית במודל אקדמיה-כיתה. שני החוגים הגדולים במכללה הם החוג לחינוך מיוחד והחוג למתמטיקה.

בחזון הקמת המכללה חברו יחד שלושה רכיבים מרכזיים: הרכיב התורני, הרכיב האקדמי והרכיב הפדגוגי. כל סטודנט לומד לימודי קודש, והפדגוגיה היא המרכיב המרכזי.

המלצות הכרחיות

- יש לחזק הסגל האקדמי כך שיהיה עם התמחות בחינוך המיוחד, בעל תואר שלישי ועוסק במחקר.
- על המוסד לעודד פעילות מחקרית ופרסומה בכתבי עת שפיטים, והצגתם בכנסים בינלאומיים.
- יש לבצע בדיקה קפדנית של תכני הקורסים עדכון ורשימות הקריאה בעברית ובאנגלית.

3.2 סגל התוכנית

מרבית מחברי סגל התכנית הינם ללא תואר שלישי, ולדעת הוועדה יש לכך השלכות על הרמה האקדמית של המרצים ושל הקורסים הנלמדים. בנוסף, רבים ללא דרגה אקדמית, והינם סגל מן החוץ. לא יתכן שמרצה מן החוץ, שאינה בעלת תואר שלישי, תלמד סמינריון מחקרי.

חברות הסגל ציינו בפני הוועדה את האווירה הנעימה והתומכת בקרב המרצות. בנוסף, הן מציינות לטובה את ראשת החוג כמי שמעודדת את הרצון ללמוד ולהתפתח.

ראשת החוג מקיימת עם כל שנתון ישיבת סוף סמסטר למרצות ולמדריכות הפדגוגיות. מעבר לכך, המרצות והמדריכות הפדגוגיות מתכננות ביחד את שיבוצי הסטודנטיות להתנסות במטרה להגיע להתאמה מלאה בין שאיפות הסטודנטיות, יכולותיה לדעת הסגל ומקום ההתנסות.

חברות הסגל ציינו בנוס שהן היו מעוניינות להשתתף בהשתלמויות, במכללה או מחוצה לה.

סגל התכנית ציין, שאין זמן רשמי לקשר עם סטודנטים. הוועדה ממליצה על קיום קשר כזה, למשל באמצעות שעות קבלה, הקיימת במרבית המוסדות האקדמיים.

לבסוף, נראה כי הקשר בין המדריכות הפדגוגיות והמרצות בחוג זה מתקיים בעיקר על בסיס אישי ואינו ממוסד.

המלצות הכרחיות

- יש לדאוג להוסיף לתכנית חברי סגל בעלי תואר שלישי.
- על המוסד לבחון את הדרגה האקדמית של חברי הסגל, כך שסגל הליבה לא יהיה סגל מן החוץ.
- סמינריון ילמד רק על ידי חוקר בעל תואר שלישי.
- יש לדאוג להוסיף זמן רשמי לקשר בין המרצים לסטודנטים, למשל באמצעות שעות קבלה.
- על המכללה לקדם באופן פורמלי יותר שיתופי פעולה בין המד"פיות לבין המרצות ובין המרצות בינן לבין עצמן.

המלצות רצויות

- הפניית חברות הסגל להשתלמויות וכנסים

3.3 תכנית הלימודים

במכללה מתקיימות שלוש תכניות הכשרה לחינוך מיוחד: מסלול לנשים, מסלול לגברים ומסלול להסבה והרחבת הסמכה.

במסלול לנשים, מזה כעשור תכנית הלימודים היא במתכונת דו-חוגית: חינוך מיוחד ותנ"ך או חינוך מיוחד ומחשבת ישראל. המסלול לגברים (רמ"ים – רב מחנך), במתכונת דו חוגית כנ"ל ומסלול להסבה ולהרחבת הסמכה במתכונת חד חוגית.

יש לציין, שמהדוח שהוגש לא ברורה מהי תכנית הגברים, ולמפגש חברי הוועדה במכללה לא הוזמנו סגל ומד"פים מתכנית זו.

אחת מחברות הסגל בתוכנית אחראית על נושא הכלה והשתלבות. במסגרת זו מרצים מהחוג לחינוך מיוחד משתלבים כמרצים אורחים בקורסים שונים במכללה בתוכניות הכשרה אחרות.

בתוכנית הלימודים שני רכיבים מרכזיים: רכיב תורני (כל הסטודנטים לומדים 9-10 שעות לימודי קודש) ורכיב אקדמי.

במכללה פועלים להטמעת אווירה ועשייה של חדשנות פדגוגית. שימוש שוטף בפלטפורמה של Moodle, קורסים היברידיים, חדרי סימולציה גם בלימודי תואר ראשון וגם בלימודי תואר שני, הקניית כלים טכנולוגיים בשיעורי ההכשרה ושימוש בדרכי הוראה ולמידה מגוונות לרבות למידת עמיתים. הצורך להתארגן בתקופת הקורונה זירז והגדיל את הפיתוח של תשתיות טכנולוגיות והשימוש בהן.

ראשת החוג דיווחה לוועדה על דרישתה מן הסגל להקפיד על עדכון מתמיד של פרשיות הלימוד (תכנים ומקורות) ועל שינויים בתכנית בעקבות משוב מסטודנטים. מבדיקת חלק מפרשיות הלימוד על ידי חברי הוועדה, נמצאו מקורות ישנים בני מעל 20 שנה ומיעוט מקורות באנגלית. יש לציין שישנה חשיבות רבה לעדכון המקורות משנה לשנה.

בשנה ג' הסטודנטים לומדים שיעור בנושא מחקר כהכנה לסמינריון שמתחיל בשנה ג' ונמשך לשנה ד'. הנושא לסמינריון הוא קבוצתי אבל כל סטודנט אוסף נתונים וחוקר שאלת מחקר אחת בלבד. בסופו של דבר הכל מתחבר לעבודה אחת בנושא אחד.

אין בתוכנית קורסי בחירה ואין אפשרות בחירה בנוגע להתמחות השנייה. בנוסף, הקורס "מבוא לפסיכולוגיה" נלמד בשנה ב', אך ישנה חשיבות רבה ללימוד חומר בסיסי זה כבר בשנה א'.

יש לציין, שישנם מרצים שאינם מלמדים בתחום התמחותם. הוסבר לוועדה שזוהי סוגיה לא פשוטה משום שלא ניתן להביא מרצה לכל תחום.

נושא הטכנו פדגוגיה נלמד בקורס אחד בלבד (1 ש"ש) "טכנולוגיה ויישומי מחשב בחנ"מ". ראשת התכנית ציינה שההיבט הטכנולוגי נמצא גם בקורסים נוספים. מכיוון שזה נעשה באופן ספוראדי ולא מתקיימת בדיקה של הנושא, הוועדה ממליצה להרחיב את הלימוד הטכנו פדגוגי.

המלצות הכרחיות

- על המוסד לפעול באופן מסודר לעדכון של פרשיות הלימוד בכלל הקורסים בתכנית.
- יש להרחיב משמעותית את מספר מקורות הקריאה בעברית ובאנגלית.
- יש לוודא שהוראת הקורסים נעשית על ידי מרצה מומחה בתחום.
- יש לדאוג להעביר את הקורס "מבוא לפסיכולוגיה" לשנה א'.
- מומלץ להוסיף קורסי בחירה, שכיום אין.
- יש לוודא שאין כפילויות בקורסים, ואולי לאחד בין לקות למידה ולקות קריאה.

המלצות רצויות

- להוסיף קורס הכנה לקריאה ממוקדת באנגלית.
- לבחון לאפשר לסטודנטים בחירה בין קורסים.
- ללמד טכנו פדגוגיה בצורה מסודרת ומורחבת.

3.4 הכשרה מעשית

תכנית ההדרכה הפדגוגית והמד"פיות, הן באחריותה של אחראית ההדרכה הפדגוגית (ולא באחריות ראש החוג). רכזות ההדרכה הפדגוגית בכל שנתון עובדות ביחד עם ראש החוג.

תכנית ההתנסות לסטודנטיות הסדירות:

בשעות הבוקר הסטודנטיות מתנסות במסגרות חינוכיות מגוונות ועם אוכלוסיות שונות.

שנת לימוד	סמס' א'	סמס' ב'	משך	דגש
א'	תצפיות	כיתת אם + פרטני + תצפיות	1 בשבוע 3 שעות	חשיפה לעבודת צוות רב מקצועי
ב'	4 שיעורים קבוצתיים + פרטני	פרטני + 4 שיעורים קבוצתיים	1 בשבוע 4 שעות	1 ש' עבודה פרטנית עם מורה חונכת + 3 שעות בכיתה. באמצע שנה"ל מחליפים בייס
ג'	הוראה רצופה	במשך כל שנה"ל	2 בשבוע 7 שעות	אקדמיה-כיתה שיבוץ גם לפי בחירה אישית

בשעות אחר הצהריים הסטודנטיות, משנה ב' ואילך, מלמדות במסגרת המכון ללימודים שנמצא במכללה. למקום זה מגיעים תלמידים שלומדים בשילוב בכיתות רגילות וזקוקים לעזרה בלימודים בתחומי קריאה והבנת הנקרא, חשבון ואסטרטגיות למידה (בעיקר באנגלית). במסגרת המכון הסטודנטיות מכינות תל"א (תכנית לימודים אישית) או תח"י (תכנית לימודים יחידנית) לכל תלמיד.

ההתנסות מזמנת לסטודנטיות אפשרויות למפגש עם עולמות אחרים למשל בתי ספר ממלכתיים, אשר אינם דתיים.

חשוב לציין כי בקרב המד"פיות אין אף אחת עם תואר שלישי.

המלצות הכרחיות:

- יש לעודד את הקשר בין המרצים למדפים.
- על המוסד לפעול לקדם את הקשר בין הנלמד בכיתה לעבודה המעשית בשטח.

המלצות רצויות

- לפעול על מנת שההתנסות בעבודה מעשית עם מגוון אוכלוסיות, ובמסגרות חינוך שונות, גם שאינם דתיים.
- על המוסד לעודד את המד"פיות ללמוד תואר שלישי.

3.5 סטודנטיות ובוגרות

המרצות בסגל הליבתי ציינו בפני הוועדה שהסטודנטיות הן ברמה אישית גבוהה והדבר בא לידי ביטוי לא רק בקורסים השונים אלא גם ובעיקר בעבודות הסמינריוניות. היחסים בין סגל המרצות וסגל ההדרכה לבין הסטודנטיות מבוסס על גישה של דרישה ותמיכה, והסטודנטיות דיווחו על קשר טוב עם המדריכות, אשר מסייעות להן בעת הצורך.

לדברי נציגי המכללה, בוגרות המכללה בכלל והתכנית לחינוך מיוחד בפרט מבוקשות ומתקבלות בקלות למשרות הוראה. לשאלת חברי הוועדה בנוגע לציונים הגבוהים המכללה הסבירה זאת בשל הרמה הגבוהה של הסטודנטיות מלכתחילה.

לדברי הסטודנטיות, אחד הגורמים המעכבים סיום לימודים במועד הן העבודות הסמינריוניות. הסטודנטיות נדרשות לכתוב שלוש עבודות סמינריוניות – בהתמחות מיוחדת, בהתמחות בדיסציפלינה ובהדרכה הפדגוגית.

במכללה לא קיים מנגנון לאיסוף נתונים או מערך מוסדר לקיום קשר עם בוגרי התכנית. הקשר עם הבוגרים נעשה באופן לא סדיר ולרוב ביוזמת הבוגרים עצמם. כמו כן, דווח לוועדה שאחוז ניכר מהסטודנטיות ממשיכות את לימודיהן לקראת תארים גבוהים במוסדות להשכלה גבוהה, אך לא הוצגו נתונים המגבים זאת.

ראשת החוג דיווחה לוועדה על סקר בוגרים שערכה ועל כך שהבוגרות מוזמנות לדבר בפני הסטודנטיות של שנה ג' ו' ד' לקראת כניסתן לעולם העבודה.

סטודנטים וסטודנטיות עם קשיים בלמידה או עם מוגבלויות יכולים לקבל סיוע והתאמות אך לא קיים במכללה מרכז סיוע או מנגנון מוסדר לתמיכה בסטודנטים עם מוגבלויות וכל מקרה מטופל לגופו במידה והסטודנטים מבקשים זאת. יש ועדה בין-מחלקתית שמטפלת בפניות כאלה ומקבלת החלטות. כמו כן קיים מערך של חונכות לסטודנטיות חדשות על ידי סטודנטיות ותיקות מאותו חוג לימודים.

המלצות הכרחיות

- על המכללה להקים מנגנון מסודר לתמיכה בסטודנטים עם מוגבלויות.
- יש לדאוג להעלאת רמת המבחנים והעבודות כך שהתפלגות הציונים תהיה נורמלית.
- על המכללה לפעול להקמת מערך מסודר לקשר עם בוגרי התכנית ומעקב אחריהם.

3.6 תשתיות

הוועדה שמה לב שנראה שלא כל הקמפוס מונגש, ודווח שמנגישים אותו לסטודנטים לפי הצורך.

במבנה קיים חדר סימולציות, וההנהלה דיווחה שכל הסטודנטים משתמשים בו במהלך הלימודים. עם זאת, הסטודנטיות והבוגרות ציינו שלא כולן התנסו בסימולציות, ואלו שכן התנסו רק בשנה ד'.

נערך ביקור בספרייה, אשר הרשימה בחדשנותה ובמראה את חברי הוועדה. נראה שתשתית הספרים והמקורות הדיגיטליים מספקים.

ההנהלה ציינה בפני הוועדה שבקרוב יוקם במכללה חדר אימרסיבי, בעל טכנולוגיה מתקדמת ללמידה דיגיטלית אופפת. מומלץ לוודא בהמשך, שאכן מתקיים שימוש מספק בטכנולוגיה זו.

המלצות הכרחיות

- על הנהלת המוסד לבחון בהקדם אפשרויות להנגשת הקמפוס.
- יש לפעול להגברת השימוש בחדר הסימולציות כך שכל סטודנט יתנסה בו יותר מפעם אחת במהלך הלימודים.

המלצות רצויות

- יש לוודא בהמשך שנעשה שימוש מספק וטוב בחדר האימרסיבי.

3.7 מחקר

במכללה פועלת ועדת מחקר. מרצים מקבלים תמיכה לפי קריטריונים קבועים מראש והם מקבלים מענק כספי בסך 5000 ש"ח לשנה. יש תמיכה בעיבודים סטטיסטיים ובעריכה לשונית. כמו כן, פועלות במכללה קבוצות מחקר בליווי מנטור במטרה לעודד פעילות מחקרית שוטפת. עם זאת, חברי סגל בודדים מפרסמים בכתבי עת. ראשת המסלול עצמה פרסמה שני מאמרים בלבד ב-3 השנים האחרונות. התמיכה של המכללה בפעילות מחקרית מאפשרת להשתתף בכנסים בארץ ובחו"ל. חברי הסגל ציינו שמן הראוי שתהיה קרן ייעודית לתמיכה להשתתפות בכנסים בינ"ל למטרת הצגת המחקרים.

המלצות הכרחיות

- על המכללה לשים דגש על פעילות מחקרית ופרסום בכתבי עת. למשל, להתנות תהליכי קידום בפרסום מאמרים, קבלת ראשות התכנית וכדומה.
- על המכללה לעודד ולכוון שיתופי פעולה בפעילות מחקרית בין מרצים לבין מד"פים, בין מרצים מהחוג לחינוך מיוחד לבין מרצים מהחוגים האחרים (גיל ו/או דיסציפלינה).

פרק 4 : סיכום והמלצות

הסוגיות המרכזיות שעלו בדיון משותף מאורגנות ומוצגות לפי נקודות חוזק ונקודות לחיזוק.

נקודות חוזק :

1. במוסד ישנה תחושה ביתית והכלה של סטודנטיות, כמו גם פעולות לרווחתן.
2. ראשת המסלול פועלת לחידוש נושאי הקורסים, ומאוד מוערכת על ידי הסגל והסטודנטיות.
3. הבוגרות מרוצות ומדווחות שקיבלו כלים פרקטיים והתנסויות שהכינו לשטח. בנוסף, הן מציינות לטובה את המכון הלימודי.

נקודות לחיזוק :

1. הקשר בין המרצים למדפיות אינו ממוסד ומכוון דיו.

2. על אף שהמכללה מעודדת למחקר ופרסום, נראה שיש צורך בסיוע רב יותר.
3. מרצים ומדפיות ברובם אינם בעלי תואר שלישי.
4. אין כלל קורסי בחירה, ואין קורסים בנושא שילוב.
5. אין מרכז תמיכה לסטודנטים עם צרכים מיוחדים.
6. אין קשר ממוסד עם הבוגרים, אלא לפי צרכי המכללה.

המלצות הכרחיות:

- יש לחזק הסגל האקדמי כך שיהיה עם התמחות בחינוך המיוחד, בעל תואר שלישי ועוסק במחקר.
- על המוסד לעודד פעילות מחקרית ופרסומה בכתבי עת שפיטים, והצגתם בכנסים בינלאומיים.
- יש לבצע בדיקה קפדנית של תכני הקורסים עדכון ורשימות הקריאה בעברית ובאנגלית.
- יש לדאוג להוסיף לתכנית חברי סגל בעלי תואר שלישי.
- על המוסד לבחון את הדרגה האקדמית של חברי הסגל, כך שסגל הליבה לא יהיה סגל מן החוץ.
- סמינריון ילמד רק על ידי חוקר בעל תואר שלישי.
- יש לדאוג להוסיף זמן רשמי לקשר בין המרצים לסטודנטים, למשל באמצעות שעות קבלה.
- על המכללה לקדם באופן פורמלי יותר שיתופי פעולה בין המד"פיות לבין המרצות ובין המרצות בין לבין עצמן.
- על המוסד לפעול באופן מסודר לעדכון של פרשיות הלימוד בכלל הקורסים בתכנית.
- יש להרחיב משמעותית את מספר מקורות הקריאה בעברית ובאנגלית.
- יש לוודא שהוראת הקורסים נעשית על ידי מרצה מומחה בתחום.
- יש לדאוג להעביר את הקורס "מבוא לפסיכולוגיה" לשנה א'.
- מומלץ להוסיף קורסי בחירה, שכיום אין.
- יש לוודא שאין כפילויות בקורסים, ואולי לאחד בין לקות למידה ולקות קריאה.
- יש לעודד את הקשר בין המרצים למדפים.
- על המוסד לפעול לקדם את הקשר בין הנלמד בכיתה לעבודה המעשית בשטח.
- על המכללה להקים מנגנון מסודר לתמיכה בסטודנטים עם מוגבלויות.
- יש לדאוג להעלאת רמת המבחנים והעבודות כך שהתפלגות הציונים תהיה נורמלית.
- על המכללה לפעול להקמת מערך מסודר לקשר עם בוגרי התכנית ומעקב אחריהם.
- על הנהלת המוסד לבחון בהקדם אפשרויות להנגשת הקמפוס.
- יש לפעול להגברת השימוש בחדר הסימולציות כך שכל סטודנט יתנסה בו יותר מפעם אחת במהלך הלימודים.
- על המכללה לשים דגש על פעילות מחקרית ופרסום בכתבי עת. למשל, להתנות תהליכי קידום בפרסום מאמרים, קבלת ראשות התכנית וכדומה.
- על המכללה לעודד ולכוון שיתופי פעולה בפעילות מחקרית בין מרצים לבין מד"פים, בין מרצים מהחוג לחינוך מיוחד לבין מרצים מהחוגים האחרים (גיל ו/או דיסציפלינה).

המלצות רצויות:

- הפניית חברות הסגל להשתלמויות וכנסים.
- הוסיף קורס הכנה לקריאה ממוקדת באנגלית.
- לבחון לאפשר לסטודנטים בחירה בין קורסים.
- ללמד טכנו פדגוגיה בצורה מסודרת ומורחבת.
- לפעול על מנת שההתנסות בעבודה מעשית עם מגוון אוכלוסיות, ובמסגרות חינוך שונות, גם שאינם דתיים.
- על המוסד לעודד את המד"פיות ללמוד תואר שלישי.
- יש לוודא בהמשך שנעשה שימוש מספק וטוב בחדר האימרסיבי.

חתימות:

פרופ' טלי הימן

ד"ר גלעדה אבישר

ד"ר היידי פלביאן

נספח 1 – סדר יום ביקור הוועדה

שעות	הגורם עמו נפגשים	שמות המשתתפים
9:30-10:10	מפגש פתיחה : הנהלת המוסד (ללא ראש החוג)	פרופ' עלי מרצבך- נשיא המכללה. ד"ר דבורה רוזנווסר- רקטור המכללה. ד"ר צילה ארן- ראש המחלקה לחינוך וחברת ההנהלה. ד"ר שמואל שנהב ראש בית הספר לתואר שני.
10:10-10:50	ראש החוג	ד"ר רעיה אלון
10:50-11:00	הפסקה	
11:00-11:45	סגל ליבתי המלמד בתכנית	גבי נחמה לב ארי גבי יהודית איזנשטוק ד"ר עדי אלימלך ד"ר איילת גדסי-הראל ד"ר נעמה אסייג
11:45-12:30	מדריכים פדגוגיים	יעל נבנצאל יהודית איזנשטוק אודליה דהאן נעמי גיסין ריעה אייזן ליאורה אלון תמר ברוידא
12:30-13:00	סיור בספרייה והצגת תשתיות ו/או פעילויות ייחודיות של המחלקה	
13:00-13:30	ארוחת צהריים	פגישה סגורה של הוועדה
13:30-14:00	סטודנטים וסטודנטיות	שנה ג': בת חן ניסים, הדר סיאני, חני גלדלמן, רות בן דוד, הדס בן פזי שנה ד': בת ציון כהן
14:00-14:30	בוגרים ובוגרות	תפארת זעפרני, אורטל ערקקי, שושנה ברקוביץ, עדי לויסקי, שיראל כחלון, רבקה בן עטר
14:30-15:00	הפסקה	
15:00-15:30	מפגש סיכום : הנהלת המוסד והתכנית	